

Doc. Ing. Vladimír Hobza, Ph.D.
Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury
Tř. Míru 115, Olomouc

OPONENTSKÝ POSUDEK

Dizertační práce

„Uplatnění absolventů studijního programu Tělesná výchova a sport UK FTVS na trhu práce“

Autor: **Vilém Omcirk**

Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu

Vedoucí práce: **doc. Ing. Eva Čáslavová, CSc.**

Zaměření práce

Budoucí pracovní uplatnění je společně s očekávaným socioekonomickým statusem a finančním oceněním práce jedním z hlavních rozhodovacích parametrů pro výběr odborného vysokoškolského vzdělání studenty.

Smyslem veřejných vysokých škol z ekonomického hlediska je zabezpečovat z veřejných prostředků zakázku státního a soukromého sektoru na tvorbu vysoce kvalifikovaných pracovních sil potřebných pro optimální rozvoj celkového hospodářství země. Stanovit zaměření programu a oboru studia není vůbec jednoduché, neboť na straně trhu dochází jednak k rychlým, tak i ke stálým strukturálním změnám, na které vysoké školy reagují s tří, nebo pětiletým zpožděním vzhledem k akreditacím a délce vysokoškolského studia.

Předkládaná práce je prioritně zaměřena na uplatnění absolventů prezenčního magisterského studia studijního programu Tělesná výchova a sport na FTVS UK. Její výsledky tedy mohou být velmi vítaným zdrojem informací pro další orientaci v rozvoji a inovacích studijního programu a to jak ve prospěch fakulty, tak budoucích absolventů studia. Téma práce je tedy velmi aktuální a potřebné.

Zvolený výzkum a hlavní téma práce – zjištění uplatnění magisterských absolventů jsou poměrně komplikovaná témata především z toho důvodu, že se opírají o vysoký počet indikátorů, mnohé jsou nezávislé, jiné na sebe úzce navazují, nebo se dokonce podmiňují. Vzhledem k otevřenosti problematiky zaměstnanosti, existuje navíc velmi mnoho sociálních,

psychologických, ekonomických a dalších faktorů, které ovlivňují individuální, případně obecné uplatnění vysokoškolských absolventů. Zvolená metodika práce proto musí být podložena věrohodným analytickým aparátem, ověřenými metodami a technikami.

Cíle, metody a metodika

Hlavním cílem disertační práce je „zjištění uplatnění prezenčních magisterských absolventů studijního programu Tělesná výchova a sport UK FTVS z let 2010 až 2015 na trhu práce“. Výzkumná otázka je shodná s cílem práce, neboli: „Jaké je uplatnění absolventů studia...?“

Pro splnění navrženého cíle bylo stanoveno celkem 17 úkolů, které poměrně přesně vymezují obsah a rámec dizertační práce.

Metodika je velmi pečlivě rozpracována v samostatné kapitole. V klíčové oblasti tj. pro vlastní výzkum byl stanoven dotazník. Ten byl nejdříve podroben pilotáži, upraven, byl proveden předvýzkum, byly provedeny následné opravy a upřesnění a na jejich základě byla koncipována konečná podoba dotazníku (tj. obsah, struktura a typ otázek). V rámci výběrového šetření bylo osloveno 305 respondentů, některé otázky však nebyly respondenty odpovězeny (zdůvodnění provedeno v omezeních na str. 141).

Zvolená metodika a metody jsou zvoleny alikvotně cílům práce a umožňují věrohodným způsobem prokazovat dosažené výsledky.

Struktura dizertační práce

Práce je strukturována v souladu s konceptem tvorby dizertačních prací výzkumného charakteru (teoretická část – souhrn aplikovaných poznatků, praktická část – výsledky, diskuse, závěry a návrhy na směry dalšího zkoumání). Má rozsah cca 317 stran, v textu je množství tabulek, výpočtů, grafů a schémat. Citace jsou provedeny v souladu s publikačním manuálem APA.

Bývá však obvyklé, že v dizertační práci je na konci zařazena samostatná kapitola Souhrn a její anglický překlad (Summary). Tato kapitola v dizertační práci chybí.

Výsledky práce a diskuse

Výsledky práce jsou sdruženy v 6. kapitole, která je metodicky členěna na dvě oblasti:

- a) Výsledky dotazníkového šetření podle jednotlivých otázek dotazníku a
- b) Vyhodnocení uplatnění absolventů nepracujících, pracujících a vyhodnocení dle oboru studia.

Výsledky dotazníkového šetření ad a) jsou jednotně zpracovány graficky, byl proveden chí-kvadrát test, byly zaznamenány relevantní rozdíly četnosti odpovědí, vyhodnoceny a byl proveden krátký komentář ke každé otázce.

V oblasti ad b) jsou k vyhodnocení absolventů využita velmi vhodně schémata (str.260, 268, 276, 283, 289) podle vybraných proměnných z výzkumného dotazníku. Tato schémata sdružují podstatné výsledky výzkumu a umožňují souvislejší pohled na uplatnění absolventů dle vybraných kritérií a oborů, atd.

V diskusi, která se jeví jako poměrně obsáhlá, jsou shrnuta hlavní zjištění z realizovaného výzkumu a dále je provedeno porovnání výsledků s dříve realizovanými výzkumy. Výsledky výzkumu byl potvrzen známý fakt, že frikční nezaměstnanost u absolventů vysokoškolského studia je velmi nízká a má na ni poměrně negativní vliv dobrovolná nezaměstnanost absolventů. V době dotazování mělo placenou práci 88 % respondentů, z toho ¾ vykonávali práci na dobu neurčitou. Bez placené práce byly hlavně ženy, především z důvodu mateřské, či rodičovské dovolené.

Je příznačné, že nabyté znalosti a dovednosti získané studiem využilo cca 80% absolventů pracujících v oboru, menší potřebu nabytých znalostí vykazali absolventi zaměstnaní v soukromém sektoru.

U průměrné mzdy a jejího porovnání je kromě dosaženého vzdělání nutno posuzovat i místo uplatnění, jinak můžeme docházet ke zkresleným závěrům (viz. Praha – FTVS UK, Brno – FSpS MU).

Přínos práce a její soulad s cílovým zaměřením

Praktickým přínosem práce je vytvoření metodického postupu pro hodnocení uplatnění absolventů studijních programů, které je možno využít i na jiných vysokých školách. Nedílnou součástí výsledků bude i zpětná vazba, kterou lze využít k inovaci, či restrukturalizaci studijních oborů na FTVS UK.

Cíle práce bylo dosaženo, a to standardními vědeckými postupy a aplikovanými metodami. Přidanou hodnotou práce je její interdisciplinarita, a její přesah pro zkvalitnění vysokoškolského pedagogického prostředí, procesu tvorby kurikul a vnímání uplatnění absolventa jako faktoru dalšího rozvoje studijních oborů.

Přínosem a velkým potenciálem práce pro rozvoj vědeckých poznatků je možnost uplatnění zvolené metodiky a metod výzkumu také u dalších vysokých škol (a studijních programů) s možností vzájemného porovnání uplatnění absolventů, jako významného faktoru

kvality dané vysoké školy. Ve srovnání s ostatními obdobnými pracemi bylo využito řádově lepšího statistického aparátu k podpoře výsledků práce.

Závěrečné hodnocení

Práci doporučuji k obhajobě. Svým významem, obsahem, aktuálností tématu a originálním integrovaným řešením je přínosem pro vědecké poznání a splňuje požadavky na dizertační práci. Proto oponent na základě svého hodnocení doporučuje (navrhuje) Mgr. Vilému Omcirkovi udělení akademického titulu PhD.

Otázky k dizertační práci:

1. Jaké je uplatnění absolventů FTVS UK v porovnání s ostatními fakultami UK?
2. Jak se budou podle vás vyvíjet budoucí požadavky trhu na absolventy FTVS?
3. Čím si vysvětlujete trend vysokoškolského studia z „práce při studiu“ na „studium při práci“?

V Olomouci, 21. prosince 2017

Vladimír Hobza